

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ELNÖKHELYETTESÉNEK VÉGZÉSE

2021. október 27. *

„Ideiglenes intézkedés – EUMSZ 279. cikk – Ideiglenes intézkedések iránti kérelem – Az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdése – Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikke – Hatékony bírói jogvédelem – Bírói függetlenség – A bírákra vonatkozó fegyelmi felelősségi rendszer – A bírói függetlenség hiányára vonatkozó jogkérdések vizsgálata – Kényszerítő bíróság”

A C-204/21. R. sz. ügyben,

az **Európai Bizottság** (képviselik: K. Herrmann és P.J.O. Van Nuffel, meghatalmazotti minőségben)

felperesnek,

támogatják:

a **Belga Királyság** (képviselik: M. Jacobs, C. Pochet és L. Van den Broeck, meghatalmazotti minőségben),

a **Dán Királyság** (képviselik: M. Søndahl Wolff és V. Pasternak Jørgensen, meghatalmazotti minőségben),

a **Holland Királyság** (képviselik: M. K. Bulterman és J. Langer, meghatalmazotti minőségben),

a **Finn Köztársaság** (képviseli: H. Leppo, meghatalmazotti minőségben),

a **Svéd Királyság** (képviselik: H. Shev, C. Meyer-Seitz, M. Salborn Hodgson, H. Eklinder, R. Shahasavan Eriksson, O. Simonsson és J. Lundberg, meghatalmazotti minőségben)

beavatkozó felek,

a **Lengyel Köztársaság** (képviseli: B. Majczyna, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen

az EUMSZ 279. cikk alapján 2021. szeptember 7-én benyújtott ideiglenes intézkedések iránti kérelme tárgyában,

A BÍRÓSÁG ELNÖKHELYETTESÉ,

* Az eljárás nyelve: lengyel.

A. M. Collins főtanácsnok meghallgatását követően,

meghozta a következő

Végzést

- 1 Ideiglenes intézkedések iránti kérelmével az Európai Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság kötelezze a Lengyel Köztársaságot arra, hogy fizessen az Európai Unió költségvetése számára napi összegű kényszerítő bírságot annak érdekében, hogy ösztönözze e tagállamot a Bíróság elnökhelyettesének 2021. július 14-i Bizottság kontra Lengyelország végzéséből (C-204/21 R, a továbbiakban: 2021. július 14-i végzés, EU:C:2021:593) eredő kötelezettségeinek a lehető leghamarabb történő teljesítésére.
- 2 E kérelmet a Bizottság által az EUMSZ 258. cikk alapján 2021. április 1-jén benyújtott kötelezettségszegés megállapítása iránti kereset keretében terjesztették elő, amely keresetben a Bizottság annak megállapítását kéri a Bíróságtól, hogy:
 - a Lengyel Köztársaság – mivel elfogadta és hatályban tartja a 2019. december 20-i ustawa o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (a rendes bíróságok szervezetéről szóló törvény, a legfelsőbb bíróságról szóló törvény és egyes más törvények módosításáról szóló törvény; Dz. U. 2020., 190. tétel, a továbbiakban: módosító törvény) módosított 2001. július 27-i ustawa – Prawo o ustroju sądów powszechnych (a rendes bíróságok szervezetéről szóló törvény, Dz. U. 2001., 98. szám, 1070. tétel, a továbbiakban együttesen: a rendes bíróságokról szóló módosított törvény) 42a. cikkének 1. és 2. §-át, valamint 55. cikkének 4. §-át, a 2017. december 8-i ustawa o Sądzie Najwyższym (a legfelsőbb bíróságról szóló törvény, Dz. U. 2018., 5. tétel) módosító törvényből eredő változata (a továbbiakban: a legfelsőbb bíróságról szóló módosított törvény) 26. cikkének 3. §-át, valamint 29. cikkének 2. és 3. §-át, a 2002. július 25-i ustawa – Prawo o ustroju sądów administracyjnych (a közigazgatási bíróságok szervezetéről szóló törvény, Dz. U. 2002., 1269. tétel) módosító törvényből eredő változata (a továbbiakban: a közigazgatási bíróságokról szóló módosított törvény) 5. cikkének 1a. és 1b. §-át, valamint a módosító törvény 8. cikkét, amely valamennyi nemzeti bíróság számára megtiltja a törvény által megelőzően létrehozott független és pártatlan bíróságra vonatkozó európai uniós követelményeknek való megfelelés vizsgálatát – nem teljesítette az EUSZ 19. cikk (1) bekezdése második albekezdésének és az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a továbbiakban: Charta) 47. cikkének egymással összefüggésben és az Emberi Jogok Európai Bíróságának az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, 1950. november 4-én Rómában aláírt európai egyezmény 6. cikkének (1) bekezdésére vonatkozó ítélkezési gyakorlatának fényében értelmezett rendelkezéseiből, valamint az EUMSZ 267. cikkből és az uniós jog elsőbbségének elvéből eredő kötelezettségeit;
 - a Lengyel Köztársaság – mivel elfogadta és hatályban tartja a legfelsőbb bíróságról szóló módosított törvény 26. cikkének 2. és 4–6. §-át, valamint 82. cikkének 2–5. §-át, továbbá a módosító törvény 10. cikkét, amely a Sąd Najwyższy (legfelsőbb bíróság, Lengyelország) Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych (rendkívüli ellenőrzéssel és közügyekkel foglalkozó tanács) (a továbbiakban: rendkívüli ellenőrzéssel és közügyekkel foglalkozó tanács) feladatává teszi a bíróság vagy a bíró függetlenségének hiányával kapcsolatos jogalapok és jogi kérdések vizsgálatát – nem teljesíti az EUSZ 19. cikk (1) bekezdése második albekezdésének és

a Charta 47. cikkének egymással összefüggésben értelmezett rendelkezéseiből, valamint az EUMSZ 267. cikkből és az uniós jog elsőbbségének elvéből eredő kötelezettségeit;

- a Lengyel Köztársaság – mivel elfogadta és hatályban tartja a rendes bíróságokról szóló módosított törvény 107. cikke 1. §-ának 2. és 3. pontját, valamint a legfelsőbb bíróságról szóló módosított törvény 72. cikke 1. §-ának 1–3. pontját, amely lehetővé teszi, hogy a törvény által megelőzően létrehozott független és pártatlan bíróságra vonatkozó uniós követelményeknek való megfelelés vizsgálata „fegyelmi vétségnek” minősüljön – nem teljesíti az EUSZ 19. cikk (1) bekezdése második albekezdésének és a Charta 47. cikkének egymással összefüggésben értelmezett rendelkezéseiből, valamint az EUMSZ 267. cikkből eredő kötelezettségeit;
- a Lengyel Köztársaság – mivel a bírák és a bírósági titkárok jogállását és feladataik ellátását közvetlenül érintő ügyekben, így például egyrésről a bírák és a bírósági titkárok büntetőeljárás alá vonásának, illetve letartóztatásának engedélyezése iránti kérelmek tárgyában, és másrésről a Sąd Najwyższy (legfelsőbb bíróság) bíráit érintő munkajogi és társadalombiztosítási jogi ügyekben, valamint e bírák nyugdíjazásával kapcsolatos ügyekben döntéshozatali hatáskört biztosított a Sąd Najwyższy (legfelsőbb bíróság) Izba Dyscyplinarna (fegyelmi tanács) (a továbbiakban: fegyelmi tanács) számára, amelynek függetlensége és pártatlansága nem biztosított – nem teljesítette az EUSZ 19. cikk (1) bekezdése második albekezdéséből eredő kötelezettségét;
- a Lengyel Köztársaság – mivel elfogadta és hatályban tartja a rendes bíróságokról szóló módosított törvény 88a. cikkét, a legfelsőbb bíróságról szóló módosított törvény 45. cikkének 3. §-át, valamint a közigazgatási bíróságokról szóló módosított törvény 8. cikkének 2. §-át – nem teljesítette a Charta 7. cikkében, illetőleg 8. cikkének (1) bekezdésében biztosított, a magánélet tiszteletben tartásához és a személyes adatok védelméhez való jogot, valamint a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. április 27-i (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet (általános adatvédelmi rendelet) (HL 2016. L 119., 1. o.; helyesbítés: HL 2016. L 314., 72. o.) 6. cikke (1) bekezdésének c) és e) pontjából, 6. cikkének (3) bekezdéséből és 9. cikkének (1) bekezdéséből eredő kötelezettségeit.

3 A Bíróság elnökhelyettese 2021. július 14-i végzésével arra kötelezte a Lengyel Köztársaságot, hogy a C-204/90. sz. ügyet lezáró ítélet kihirdetéséig

- a) függessze fel egyrésről a legfelsőbb bíróságról szóló módosított törvény 27. cikke 1. §-a 1a. pontja rendelkezéseinek, és azon más rendelkezéseknek az alkalmazását, amelyek értelmében a fegyelmi tanács hatáskörrel rendelkezik arra, hogy első és másodfokon egyaránt határozzon a bírák vagy bírósági titkárok büntetőeljárás alá vonásának, előzetes letartóztatásának, letartóztatásának vagy előállításának engedélyezése tárgyában, valamint másrésről függessze fel a fegyelmi tanács által e cikk alapján már meghozott, valamely bíró büntetőeljárás alá vonását vagy letartóztatását engedélyező határozatok joghatásait, továbbá tartózkodjon az említett cikkben említett ügyek olyan bíróság elé utalásától, amely nem felel meg a többek között a 2019. november 19-i A. K. és társai (A legfelsőbb bíróság fegyelmi tanácsának függetlensége) ítéletben (C-585/18, C-624/18 és C-625/18, EU:C:2019:982) meghatározott függetlenségi követelményeknek;

- b) függessze fel a legfelsőbb bíróságról szóló módosított törvény 27. cikke 1. §-a 2. és 3. pontja rendelkezéseinek alkalmazását, amelyek alapján a fegyelmi tanács hatáskörrel rendelkezik arra, hogy a Sąd Najwyższy (legfelsőbb bíróság) bíráinak jogállására és feladataik ellátására vonatkozó ügyekben, különösen munkajogi és társadalombiztosítási jogi ügyekben, valamint az e bírák nyugdíjazásával kapcsolatos ügyekben hozzon határozatot, továbbá tartózkodjon ezen ügyek olyan bíróság elé utalásától, amely nem felel meg a többiek között a 2019. november 19-i A. K. és társai (A legfelsőbb bíróság fegyelmi tanácsának függetlensége) ítéletben (C-585/18, C-624/18 és C-625/18, EU:C:2019:982) meghatározott függetlenségi követelményeknek;
- c) függessze fel a rendes bíróságokról szóló módosított törvény 107. cikke 1. §-a 2. és 3. pontja, valamint a legfelsőbb bíróságról szóló módosított törvény 72. cikke 1. §-a 1–3. pontja rendelkezéseinek alkalmazását, amelyek az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének és a Charta 47. cikkének egymással összefüggésben értelmezett rendelkezései értelmében vett, törvény által megelőzően létrehozott bíróság függetlenségére és pártatlanságára vonatkozó követelmények tiszteletben tartásának vizsgálata miatt lehetővé teszik a bírák fegyelmi felelősségének megállapítását;
- d) függessze fel a rendes bíróságokról szóló módosított törvény 42a. cikke 1. és 2. §-a, valamint 55. cikke 4. §-a, a legfelsőbb bíróságról szóló módosított törvény 26. cikke 3. §-a, valamint 29. cikke 2. és 3. §-a, a közigazgatási bíróságokról szóló módosított törvény 5. cikke 1a. §-a és 1b. §-a, továbbá a módosító törvény 8. cikke rendelkezéseinek alkalmazását, amennyiben azok megtiltják a nemzeti bíróságok számára az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének és a Charta 47. cikkének egymással összefüggésben értelmezett rendelkezései értelmében vett, a törvény által megelőzően létrehozott független és pártatlan bíróságra vonatkozó uniós követelmények tiszteletben tartásának vizsgálatát;
- e) függessze fel a legfelsőbb bíróságról szóló módosított törvény 26. cikke 2. és 4–6. §-a, valamint 82. cikke 2–5. §-a, továbbá a módosító törvény 10. cikke rendelkezéseinek alkalmazását, amelyek a rendkívüli ellenőrzéssel és közügyekkel foglalkozó tanács kizárólagos hatáskörébe utalják a bíró vagy a bíróság függetlenségének hiányával kapcsolatos kifogások vizsgálatát; és
- f) a 2021. július 14-i végzés közlését követően legkésőbb egy hónappal tájékoztassa a Bizottságot minden olyan intézkedésről, amelyet annak érdekében fogadott el, hogy teljes mértékben eleget tegyen e végzésnek.

A felek kérelmei

- 4 A Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság:
 - kötelezze a Lengyel Köztársaságot arra, hogy fizessen az uniós költségvetés részére olyan napi összegű kényszerítő bírságot, amely e tagállamot arra ösztönözheti, hogy a 2021. július 14-i végzésben elrendelt ideiglenes intézkedéseket a lehető legrövidebb időn belül végrehajtsa;
 - állapítsa meg, hogy a napi összegű kényszerítő bírság a jelen ideiglenes intézkedések iránti kérelemről határozó végzés kihirdetésétől az e végzésben elrendelt valamennyi ideiglenes intézkedés végrehajtásához szükséges intézkedések e tagállam általi elfogadásáig, vagy a C-204/21. sz. ügyet lezáró ítélet kihirdetéséig fizetendő, és

– a Lengyel Köztársaságot kötelezze a költségek viselésére.

- 5 2021. október 1-jén benyújtott észrevételeiben a Lengyel Köztársaság kérte, hogy a Bíróság nagytanácsa vizsgálja meg ezt az ügyet, és a Bizottság kérelmének elutasítását kérte.

A Lengyel Köztársaság által előterjesztett, az ügynek a Bíróság nagytanácsa elé történő utalása iránti kérelemről

Érvelés

- 6 A Lengyel Köztársaság úgy véli, hogy a 2021. július 14-i végzés precedens jellegére és a Bizottság kereseti kérelmére tekintettel e kérelmet a Bíróság nagytanácsának kell megvizsgálnia. E tekintetben azt állítja, hogy a valamely tagállammal szemben kényszerítő bírságot kiszabó határozatot nem hozhatja meg egyesbíró, különösen egy olyan ügyben, amelyben az Unió hatáskörével kapcsolatos elvi kifogásokat fogalmaztak meg.
- 7 Arra is rámutat, hogy a jelen ügy a Bizottság első olyan kérelme, amely arra irányul, hogy egy korábbi végzés végrehajtásának elmaradása miatt ideiglenes intézkedés címén kényszerítő bírságot szabjanak ki, és hogy e kérelem pontatlan. Ezenkívül a Bíróság elnökhelyettesének 2021. szeptember 20-i Cseh Köztársaság kontra Lengyelország végzése (C-121/21 R, EU:C:2021:752), amely a Bíróság egyetlen olyan határozatát képezi, amely ilyen körülmények között kényszerítő bírságot szab ki, nem tartalmaz semmilyen indokolást a kényszerítő bírság összegének meghatározásához alkalmazott kritériumok tekintetében.

Értékelés

- 8 E tekintetben először is emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság eljárási szabályzata 161. cikkének a Bíróság elnökhelyettesének igazságszolgáltatási feladatairól szóló, 2012. október 23-i 2012/671/EU bírósági határozat (HL 2012. L 300., 47. o.) 1. cikkével összefüggésben értelmezett (1) bekezdése szerint a Bíróság elnökhelyettese maga határoz a végrehajtás felfüggesztése vagy ideiglenes intézkedés iránti kérelmekről, vagy késedelem nélkül a Bíróság elé utalja e kérelmeket.
- 9 Így e rendelkezések alapján a Bíróság elnökhelyettesét megilleti az ideiglenes intézkedés iránti kérelmek elbírálására vonatkozó jogkör, illetve amennyiben úgy ítéli meg, hogy az ügy sajátos körülményeire tekintettel a kérelmet ítélkező testület elé kell utalni, a kérelmet a Bíróság elé utalhatja (a Bíróság elnökhelyettesének 2021. szeptember 20-i Cseh Köztársaság kontra Lengyelország végzése, C-121/21 R, EU:C:2021:752, 10. pont; 2021. október 6-i Lengyelország kontra Bizottság végzése, C-204/21 R-RAP, EU:C:2021:834, 6. pont).
- 10 Ebből következik, hogy kizárólag a Bíróság elnökhelyettesének feladata annak eseti alapon történő értékelése, hogy az elé terjesztett ideiglenes intézkedés iránti kérelmeket valamely ítélkező testületnek való kiosztás céljából a Bíróság elé kell-e utalni (a Bíróság elnökhelyettesének 2021. szeptember 20-i Cseh Köztársaság kontra Lengyelország végzése, C-121/21 R, EU:C:2021:752, 11. pont; 2021. október 6-i Lengyelország kontra Bizottság végzése, C-204/21 R-RAP, EU:C:2021:834, 7. pont).
- 11 A jelen ügyben a Bizottság kényszerítő bírság kiszabása iránti kérelme nem tartalmaz egyetlen olyan elemet sem, amely megkövetelné az ügy valamely ítélkező testület elé történő utalását.

- 12 Ugyanis, először is, bár a Lengyel Köztársaság a 2021. július 14-i végzésben vizsgált kérdések jelentőségére, valamint arra hivatkozik, hogy álláspontja szerint e kérdések nem következnek az Unió hatásköréből, meg kell állapítani, hogy a Bizottság kérelmének vizsgálata nem az említett kérdések mérlegelésével jár, hanem kizárólag annak meghatározásával, hogy a kényszerítő bírság kiszabása szükséges-e e végzés tiszteletben tartásának biztosításához (lásd ebben az értelemben: 2017. november 20-i Bizottság kontra Lengyelország végzés, C-441/17 R, EU:C:2017:877, 104. pont).
- 13 Másodszor, a Lengyel Köztársaságnak a kényszerítő bírság ideiglenes intézkedésként történő kiszabása iránti kérelem újszerű jellegére és az ilyen kérelem vizsgálatára vonatkozó szabályok pontatlanságára alapított érvét mindenképpen el kell utasítani, mivel a Bíróság nagytanácsa a 2017. november 20-i Bizottság kontra Lengyelország végzésben (C-441/17 R, EU:C:2017:877) már határozott a Bizottság kényszerítő bírság kiszabására irányuló kérelméről, és az elnökhelyettes a 2021. szeptember 20-i Cseh Köztársaság kontra Lengyelország végzésben (C-121/21 R, EU:C:2021:752) kényszerítő bírságot szabott ki a Bíróság elnökhelyettese 2021. május 21-i Cseh Köztársaság kontra Lengyelország végzése (C-121/21 R, EU:C:2021:420) végrehajtásának elmaradása miatt.
- 14 Harmadszor meg kell állapítani, hogy azt az érvet, amely szerint a Bíróság elnökhelyettese általános jelleggel nem szabhat ki kényszerítő bírságot anélkül, hogy a szóban forgó ügyet ítélkezési testület elé utalná, a Bíróság elnökhelyettese 2021. szeptember 20-i Cseh Köztársaság kontra Lengyelország végzése (C-121/21 R, EU:C:2021:752) már elutasította.
- 15 Következésképpen a Bizottság jelen kérelmét nem kell a Bíróság nagytanácsa elé utalni.

A Bizottság kényszerítő bírság kiszabása iránti kérelmének elfogadhatóságáról

Érvelés

- 16 A Lengyel Köztársaság arra hivatkozik, hogy a Bizottság kényszerítő bírság kiszabása iránti kérelme elfogadhatatlan.
- 17 E tekintetben azt állítja, hogy e kérelem nem határozza meg pontosan a Bizottság által kiszabni kért kényszerítő bírság összegét. Márpedig a Bizottság feladata pontosan meghatározni azon ideiglenes intézkedések tartalmát, amelyek alkalmazását kéri. Ezenkívül e mulasztás sérti a Lengyel Köztársaság védelemhez való jogát, mivel megfosztja e tagállamot azon jogától, hogy megfelelően előterjessze az e kényszerítő bírság összegére vonatkozó észrevételeit.

Értékelés

- 18 Emlékeztetni kell arra, hogy a Szerződés által létrehozott jogorvoslati rendszerben a felek nemcsak az alapeljárásban megtámadott aktus végrehajtásának felfüggesztését kérhetik az EUMSZ 278. cikk alapján, hanem ideiglenes intézkedések elrendelése érdekében az EUMSZ 279. cikkre is hivatkozhatnak. Ezen utóbbi rendelkezés értelmében az ideiglenes intézkedésről határozó bíró ideiglenes jelleggel többek között megfelelő kötelezettségeket írhat elő a másik féllel szemben (2017. november 20-i Bizottság kontra Lengyelország végzés, C-441/17 R, EU:C:2017:877, 96. pont).

- 19 Az EUMSZ 279. cikk tehát hatáskört biztosít a Bíróság számára, hogy a végleges határozat teljes érvényesülésének biztosítása érdekében elrendelje az általa szükségesnek tartott ideiglenes intézkedéseket (2017. november 20-i Bizottság kontra Lengyelország végzés, C-441/17 R, EU:C:2017:877, 97. pont).
- 20 Konkrétan, az ideiglenes intézkedésről határozó bírónak rendelkeznie kell azzal a lehetőséggel, hogy a felek egyikével szemben az EUMSZ 279. cikk alapján előírt kötelezettség hatékonyságát oly módon biztosítsa, hogy intézkedést fogad el az ideiglenes intézkedés iránti kérelem tárgyában hozott végzés említett fél általi teljesítése érdekében. Ilyen intézkedés lehet többek között a kényszerítő bírság kiszabása abban az esetben, ha az említett kötelezettséget az érintett fél nem teljesíti (2017. november 20-i Bizottság kontra Lengyelország végzés, C-441/17 R, EU:C:2017:877, 100. pont).
- 21 Ebben az összefüggésben meg kell állapítani, hogy sem az EUMSZ 279. cikk, sem pedig az eljárási szabályzat 160. cikke nem írja elő a Bizottság számára azt a kötelezettséget, hogy pontos összeget javasoljon a Bíróságnak, amikor ideiglenes intézkedésként kényszerítő bírság kiszabását kéri.
- 22 Ezenkívül a Bizottság által a kiszabandó kényszerítő bírság összegét illetően esetlegesen megfogalmazott javaslatok semmiképpen nem köthetik az ideiglenes intézkedésről határozó bírót, mivel ez utóbbi továbbra is szabadon határozhatja meg a kiszabott kényszerítő bírságot olyan összegben és formában, amelyet megfelelőnek vél, mivel a kiszabott kényszerítő bírságot úgy kell meghatározni, hogy az egyrészt megfeleljen a körülményeknek, másrészt pedig arányos legyen e tagállam fizetőképességével (lásd ebben az értelemben: a Bíróság elnökhelyettesének 2021. szeptember 20-i Cseh Köztársaság kontra Lengyelország végzése, C-121/21 R, EU:C:2021:752, 50. pont).
- 23 Egyébiránt a 2017. november 20-i Bizottság kontra Lengyelország végzés (C-441/17 R, EU:C:2017:877) alapjául szolgáló ügyben a Bíróság megállapította egy tagállam által fizetendő kényszerítő bírság összegét, noha a Bizottság e kényszerítő bírság kiszabása iránti kérelme nem határozta meg annak összegét.
- 24 A kényszerítő bírság olyan kérelem alapján történő kiszabása, amely nem pontosítja annak összegét, nem sérti továbbá az érintett tagállam védelemhez való jogát, mivel e tagállamnak lehetősége van arra, hogy az észrevételeiben – adott esetben másodlagosan – megjelölje a kényszerítő bírság azon összegét, amelyet az ügy körülményeire és fizetőképességére tekintettel megfelelőnek ítél.
- 25 E körülmények összességére tekintettel a Lengyel Köztársaság által felhozott elfogadhatatlansági kifogást el kell utasítani.

A Bizottság kényszerítő bírság kiszabása iránti kérelmének megalapozottságáról

Érvelés

- 26 A Bizottság úgy véli, hogy a 2021. július 14-i végzésnek való megfelelés érdekében a Lengyel Köztársaság valamennyi szervének, ideértve a bíróságokat is, meg kell szüntetnie az e végzésben említett nemzeti jogi rendelkezések alkalmazását a C-204/21. sz. ügyet lezáró ítélet kihirdetésének napjáig.

- 27 A Lengyel Köztársaság által a 2021. augusztus 16-i levélben szolgáltatott információkból azonban nem tűnik ki, hogy az említett végzésben foglalt ideiglenes intézkedések végrehajtásához szükséges valamennyi intézkedést megtette volna.
- 28 Így először is semmilyen intézkedést nem fogadtak el annak érdekében, hogy kifejezetten megakadályozzák a fegyelmi tanácsot abban, hogy gyakorolja a 2021. július 14-i végzés rendelkező része 1. pontjának a) és b) alpontjában említett ügyekben rá ruházott hatásköröket.
- 29 Különösen a Sąd Najwyższy (legfelsőbb bíróság) első elnöke által elfogadott intézkedések lehetőséget biztosítanak a fegyelmi tanács elnökének arra, hogy sürgős eljárási intézkedéseket fogadjon el azokban az ügyekben, amelyekben a fegyelmi tanács hatáskörét fel kell függeszteni. Ezenkívül továbbra is e tanács jár el a 2021. augusztus 5. előtt eléje utalt ügyekben, és az elnöknek vagy e tanács tagjainak diszkrecionális módon kell eldönteniük, hogy helye van-e az ilyen ügyekben indított eljárás folytatásának, vagy sem. Több ilyen ügyben a fegyelmi tanács egyébként úgy döntött, hogy tárgyalást tart, vagy érdemi határozatot hoz.
- 30 Egyébiránt ezen intézkedések legfeljebb 2021. november 15-ig alkalmazandók, nem pedig a C-204/21. sz. ügyet lezáró ítélet kihirdetéséig.
- 31 Másodszor, a rendkívüli ellenőrzéssel és közügyekkel foglalkozó tanács elnöke által elfogadott intézkedések szintén elégtelenek, mivel egyrészt e tanács továbbra is dönthet a folyamatban lévő ügyekben, másrészt pedig a 2021. július 14-i végzés rendelkező része 1. pontjának e) alpontjában említett ügyek elbírálására vonatkozó kizárólagos hatáskörét nem függesztették fel, ami azt jelenti, hogy a rendes bíróságok továbbra is kötelesek megállapítani hatáskörük hiányát az ilyen ügyekben.
- 32 Harmadszor, a Lengyel Köztársaság nem számolt be egyetlen olyan intézkedésről sem, amely eleget tenne a fegyelmi tanács által már elfogadott határozatok joghatásainak felfüggesztésére irányuló kötelezettségnek, amint azt e végzés rendelkező része 1. pontjának a) alpontja megköveteli, vagy eleget tenne az említett végzés rendelkező része c) és d) alpontjában említett ideiglenes intézkedéseknek.
- 33 E körülmények között a Bizottság úgy véli, hogy a 2021. július 14-i végzés teljes érvényesülésének és az uniós jog hatékony alkalmazásának biztosítása, valamint a jogállamiság és az uniós jogrend integritása elvének tiszteletben tartása érdekében a Lengyel Köztársaságot olyan napi összegű kényszerítő bírság megfizetésére kell kötelezni, amely e tagállamot arra ösztönözheti, hogy az e végzésben elrendelt ideiglenes intézkedéseket a lehető legrövidebb időn belül végrehajtsa.
- 34 A Lengyel Köztársaság azt állítja, hogy a 2021. július 14-i végzés végrehajtásához szükséges valamennyi intézkedést elfogadták.
- 35 E tagállam úgy véli, hogy e végzés értelmében nem az említett rendelkezések alkalmazásának kötelező jellegét, hanem kizárólag azok alkalmazását kell felfüggesztenie, ami nem követeli meg általánosan alkalmazandó rendelkezések elfogadását. Következésképpen az említett végzésből eredő kötelezettségek kizárólag az e rendelkezések alkalmazására hivatott szerveket, vagyis a bíróságokat és a fegyelmi tisztviselőket terhelik.
- 36 Így a jogalkotó szervek nem címzettjei az említett kötelezettségeknek, mivel csak általános rendelkezések elfogadását vagy hatályon kívül helyezését lehetővé tévő hatáskörrel rendelkeznek, ami a jelen ügyben nem szükséges. Ugyanígy az említett szervek nem rendelkeznek hatáskörrel

arra sem, hogy megváltoztassák a bírósági határozatok tartalmát vagy kötelező jellegét, különben sérülne a hatalmi ágak szétválasztásának elve. A lengyel jogrendben a végrehajtó hatalom sem rendelkezik hatáskörrel arra, hogy eleget tegyen a jogszabályi szintű rendelkezések alkalmazásának felfüggesztésére irányuló felszólításnak.

- 37 Ezen elveknek és a tagállamok eljárási autonómiájának megfelelően a Sąd Najwyższy (legfelsőbb bíróság) első elnöke irányelveket fogadott el, amelyek keretében helyénvaló volt az ítélkező testületekre hagyni az előttük folyamatban lévő ügyek felfüggesztéséről vagy elhalasztásáról szóló határozatok meghozatalát.
- 38 A Bizottság által annak bizonyítására előterjesztett jogalapok, hogy a Lengyel Köztársaság nem hajtotta végre a 2021. július 14-i végzést, valójában e végzés korlátozott részére vonatkoznak. A Bizottság által előadott példák nem teszik lehetővé annak kétségbe vonását, hogy a lengyel bíróságok többsége e végzésnek megfelelően hozza a határozatait. Azon ritka esetekben, amelyekben a lengyel bíróságok el kívánnak térni az említett végzéstől, a hatóságok nem rendelkeznek a döntésük befolyásolására alkalmas eszközökkel. Az ilyen határozatok megkérdőjelezése később rendes és rendkívüli jogorvoslati lehetőségekkel biztosítható. A létrehozott jogi keret tehát elegendő, és a bírói függetlenség elvére tekintettel valamely tagállamot nem lehet arra kötelezni, hogy a nemzeti bíróságai által hozott egyedi határozatok miatt kényszerítő bírságot fizessen.
- 39 Egyébiránt a Lengyel Köztársaság által a jelen ügyben elfogadott intézkedések hasonlóak az e tagállam által a 2020. április 8-i Bizottság kontra Lengyelország végzés (C-791/19 R, EU:C:2020:277) nyomán elfogadott intézkedésekhez. Márpedig a Bizottság az e végzés alapjául szolgáló ügyben nem kérte kényszerítő bírság kiszabását.
- 40 Abban az esetben, ha a Bíróság úgy ítélné meg, hogy a Lengyel Köztársaság nem hozta meg a 2021. július 14-i végzés végrehajtásához szükséges valamennyi intézkedést, több olyan enyhítő körülményt kellene figyelembe venni, amelyek kizárják a kényszerítő bírság kiszabását.
- 41 Először is a Lengyel Köztársaság valamennyi, a lengyel jogra tekintettel lehetséges intézkedést elfogadott. Másodszor, a lengyel bíróságok főszabály szerint tiszteletben tartják a 2021. július 14-i végzést, mivel az esetleges ellentétes határozatok hatályon kívül helyezhetők vagy figyelmen kívül hagyhatók. Harmadszor, az e végzés végrehajtásához szükséges intézkedéseket a Bizottság által a 2020. április 8-i Bizottság kontra Lengyelország végzés (C-791/19 R, EU:C:2020:277) alapjául szolgáló ügyben követett gyakorlatnak megfelelően határozták meg. Negyedszer a Lengyel Köztársaság különböző reformokat tervez, amelyek okafogyottá teszik a C-204/21. sz. ügyben folyamatban lévő jogvita tárgyát.

Értékelés

A kényszerítő bírság kiszabásáról

- 42 2021. július 14-i végzésével a Bíróság elnökhelyettese a jelen végzés 3. pontjában felidézett ideiglenes intézkedések sorát állapította meg, amelyeknek a Lengyel Köztársaság köteles volt haladéktalanul eleget tenni.

- 43 Márpedig először is meg kell állapítani, hogy az ügy irataiból nem tűnik ki, hogy a Lengyel Köztársaság által elfogadott intézkedések elegendőek lennének az ezen ideiglenes intézkedések végrehajtásának biztosításához.
- 44 Mindenekelőtt, noha a Lengyel Köztársaság a Sąd Najwyższy (legfelsőbb bíróság) első elnöke által elfogadott pervezető intézkedésekre hivatkozik, az e tekintetben előadott érvelés nem teszi lehetővé annak megállapítását, hogy ezen intézkedések biztosítják a 2021. július 14-i végzés rendelkező része 1. pontjának a) és b) alpontjában foglalt kötelezettségek teljes körű teljesítését.
- 45 Így a Lengyel Köztársaság nem vitatja eredményesen a Bizottság azon állítását, amely szerint a fegyelmi tanács elnöke megőrzi azon hatáskörét, hogy a 2021. július 14-i végzés rendelkező részében foglalt nemzeti rendelkezések alapján sürgősségi intézkedéseket hozzon azokban az ügyekben, amelyek e tanács hatáskörébe tartoznak.
- 46 Hasonlóképpen, a felek egybehangzó észrevételeiből kitűnik, hogy azt a döntést, hogy a fegyelmi tanács előtt folyamatban lévő ügyek vizsgálatát folytatják-e, vagy sem, adott esetben e tanács elnöke vagy tagjai hozzák meg, anélkül hogy a Sąd Najwyższy (legfelsőbb bíróság) első elnöke által elfogadott intézkedések köteleznék őket e vizsgálat felfüggesztésére.
- 47 Ezenkívül a Lengyel Köztársaság egyáltalán nem állította, hogy a fegyelmi tanács által már elfogadott, a 2021. július 14-i végzés rendelkező része 1. pontjának a) alpontjában említett határozatok joghatásait felfüggesztették volna, mivel e tagállam csak egy olyan ügyet említ, amelyben az ilyen felfüggesztésről határoztak.
- 48 Következésképpen meg kell állapítani, hogy az e végzés rendelkező része 1. pontjának a) és b) alpontjában említett ügyekben a fegyelmi tanács hatáskörét előíró nemzeti rendelkezések továbbra is alkalmazandók a lengyel jogrendben.
- 49 Ha a Lengyel Köztársaság azt állítja, hogy az elfogadott intézkedések mégis elégségesek, mivel nem szükséges olyan általános intézkedéseket elfogadni, amelyek a szóban forgó nemzeti rendelkezések kötelező jellegének felfüggesztését eredményezik, elegendő megállapítani, hogy az a tény, hogy – amint azt e tagállam elismeri – a fegyelmi tanács testületei nem tettek eleget a 2021. július 14-i végzésből eredő bizonyos kötelezettségeknek, rámutat arra, hogy az e tagállam által e végzés végrehajtásának biztosítására választott út nem nyújt e tekintetben hatékony garanciákat.
- 50 Ezt követően a Lengyel Köztársaság nem vitatta a Bizottság azon állítását, amely szerint semmilyen nemzeti intézkedést nem fogadtak el az említett végzés rendelkező része 1. pontjának c) és d) alpontjából eredő kötelezettségek végrehajtása érdekében. E tagállam ráadásul semmilyen információt nem szolgáltatott a Bíróságnak arra vonatkozóan, hogy a lengyel bíróságok és hatóságok hogyan tettek eleget e kötelezettségeknek.
- 51 Végül, ami a 2021. július 14-i végzés rendelkező része 1. pontjának e) alpontjában foglalt kötelezettségeket illeti, a Lengyel Köztársaság nem vitatta eredményesen a Bizottság azon állításait, amelyek szerint egyrészt a rendkívüli ellenőrzéssel és közügyekkel foglalkozó tanács előtt folyamatban lévő ügyeket e tanács továbbra is megvizsgálhatja, másrészt pedig a rendes bíróságoknak az említett tanács hatáskörébe tartozó ügyeket továbbra is e tanács elé kell utalniuk.

- 52 Másodszor, bár a Lengyel Köztársaság azt állítja, hogy a 2021. július 14-i végzés végrehajtására irányuló alternatív intézkedéseket nem lehetett elfogadni, tekintettel a nemzeti jogalkotó és végrehajtó szervek hatáskörének gyakorlására vonatkozó korlátokra, valamint a lengyel bíróságoknak a folyamatban lévő vagy lezárt ügyekben való határozathozatalra vonatkozó kizárólagos hatáskörére, ezen érvnek nem lehet helyt adni.
- 53 Kétségtelen, hogy mivel e végzés az EUMSZ 279. cikknek megfelelően csak ideiglenes intézkedéseket ír elő, nem kötelezi a Lengyel Köztársaságot arra, hogy helyezze hatályon kívül a rendelkező részében említett rendelkezéseket. Ugyanígy az uniós jog egyáltalán nem zárja ki annak lehetőségét, hogy az ilyen végzés végrehajtása részben a bíróságok által elfogadott intézkedéseken alapuljon.
- 54 Ugyanakkor emlékeztetni kell egyrészt arra, hogy az uniós jogból eredő kötelezettségek nemteljesítésének igazolása végett a tagállam nem hivatkozhat kifogásként belső jogrendszerének rendelkezéseire, gyakorlatára vagy helyzeteire (2019. november 12-i Bizottság kontra Írország [Derrybrieni szélerőműpark] ítélet, C-261/18, EU:C:2019:955, 89. pont), másrészt pedig arra, hogy a tagállamok azon kötelezettsége, hogy az uniós jogot tiszteletben tartsák, valamennyi tagállami hatóságot érinti, beleértve – hatáskörükön belül – a bíróságokat is (2018. október 4-i Bizottság kontra Franciaország [Forrásadó] ítélet, C-416/17, EU:C:2018:811, 106. pont).
- 55 Következésképpen, még ha feltételezzük is, hogy a lengyel jogrendben hatályos szabályok nem teszik lehetővé a jogalkotó vagy végrehajtó szervek számára a 2021. július 14-i végzés rendelkező részében említett nemzeti rendelkezések alkalmazásának felfüggesztését elrendelő általános intézkedések elfogadását, e körülmény nem befolyásolja azt a kérdést, hogy a Lengyel Köztársaság ténylegesen eleget tett-e az e végzésben foglaltaknak, vagy kényszerítő bírságot kell kiszabni az e végzésben szereplő ideiglenes intézkedések hatékonyságának biztosítása érdekében.
- 56 Harmadszor az a körülmény, hogy a Lengyel Köztársaság a jelen ügyben a 2020. április 8-i Bizottság kontra Lengyelország végzésben (C-791/19 R, EU:C:2020:277) foglaltak teljesítése érdekében elfogadottakhoz hasonló intézkedéseket hozott, és hogy a Bizottság ezen utóbbi ügyben ezen intézkedések elfogadását követően nem tartotta indokoltnak kényszerítő bírság kiszabását kérni, semmiképpen sem bizonyítja, hogy e tagállam ténylegesen eleget tett-e a 2021. július 14-i végzésben foglaltaknak.
- 57 E körülmények között szükségesnek tűnik az e végzésben foglalt ideiglenes intézkedések hatékonyságának megerősítése a Lengyel Köztársasággal szembeni kényszerítő bírság kiszabása útján annak érdekében, hogy visszatartsa e tagállamot az említett végzésben foglaltaknak megfelelő magatartás tanúsításának késleltetésétől (lásd analógia útján: a Bíróság elnökhelyettesének 2021. szeptember 20-i Cseh Köztársaság kontra Lengyelország végzése, C-121/21 R, EU:C:2021:752, 49. pont).

A kényszerítő bírság összegéről

- 58 A jelen ügyben kiszabandó kényszerítő bírság összegének meghatározása érdekében emlékeztetni kell arra, hogy a 2021. július 14-i végzés olyan ideiglenes intézkedésekre vonatkozik, amelyeket tiszteletben kell tartani az uniós jogrendet, és következésképpen a jogalanyok uniós jogból eredő jogait, valamint az EUSZ 2. cikkben meghatározott, az Unió alapját képező értékeket, így különösen a jogállamiságot érintő súlyos és helyrehozhatatlan károk okozásának elkerülése érdekében.

- 59 Ezenkívül meg kell állapítani, hogy a Lengyel Köztársaság által „enyhítő körülmények” fennállásának bizonyítása céljából előterjesztett érveknek nem lehet helyt adni.
- 60 Így először is a jelen végzés 54. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlatból az következik, hogy az a körülmény, hogy a lengyel jog megakadályozza a 2021. július 14-i végzésben foglaltak teljesítéséhez szükséges további intézkedések elfogadását, nem vehető figyelembe a kiszabandó kényszerítő bírság összegének értékelése során.
- 61 Másodszor, bár a Lengyel Köztársaság azt állítja, hogy az e végzés elfogadását követően meghozott intézkedések elégtelensége ellenére a lengyel bíróságok alapvetően eleget tesznek az e végzésben foglaltaknak, meg kell állapítani, hogy e tagállam mindenestre nem terjesztett elő olyan bizonyítékokat, amelyek alkalmasak lennének ezen állítás megalapozottságának alátámasztására.
- 62 Harmadszor az a körülmény, hogy a Bizottság egy másik ügyben helyénvalónak ítélte, hogy ne folytassa le az ideiglenes intézkedéseket megállapító végzés végrehajtásának biztosításához szükséges eljárásokat – feltéve, hogy ez bizonyítást nyer –, nem teheti lehetővé a Lengyel Köztársaság számára, hogy kivonja magát a 2021. július 14-i végzésből eredő kötelezettségek alól, illetve nem igazolhatja az ahhoz szükséges kényszerítő bírság összegének csökkentését, amely e tagállamot visszatartja magatartása tanúsításának folytatásától.
- 63 Negyedszer a Lengyel Köztársaság azon kinyilvánított szándéka, hogy egy éven belül a lengyel igazságszolgáltatási rendszer reformjára irányuló intézkedéseket fogadjon el, nem alkalmas arra, hogy e tagállam haladéktalan intézkedése hiányában megelőzze a jelen végzés 58. pontjában említett kár bekövetkeztét.
- 64 Következésképpen az ügy körülményeire és a Lengyel Köztársaság fizetőképességére tekintettel e tagállamot arra kell kötelezni, hogy fizessen a Bizottságnak napi 1 000 000 euró összegű kényszerítő bírságot a jelen végzés Lengyel Köztársasággal való közlésének napjától addig a napig, amikor e tagállam eleget tesz a 2021. július 14-i végzésből eredő kötelezettségeknek, vagy ennek hiányában a C-204/21. sz. ügyet lezáró ítélet kihirdetésének napjáig.

A fenti indokok alapján a Bíróság elnökhelyettese a következőképpen határozott:

- 1) A Bíróság elnökhelyettese a Lengyel Köztársaságot arra kötelezi, hogy fizessen az Európai Bizottságnak napi 1 000 000 euró összegű kényszerítő bírságot a jelen végzés Lengyel Köztársasággal való közlésének napjától a Bíróság elnökhelyettesének 2021. július 14-i Bizottság kontra Lengyelország végzéséből (C-204/21 R, EU:C:2021:593) eredő kötelezettségek teljesítésének napjáig, vagy ennek hiányában a C-204/21. sz. ügyet lezáró ítélet kihirdetésének napjáig.
- 2) A Bíróság elnökhelyettese a költségekről jelenleg nem határoz.

Aláírások